

pale taas oli mainio tilaisuuteen, nähtiinhan kuitenkin että miehillä on rajansa, vaikka ukkomehemme kuinka taidokkaasti olivat koristelleet itsensä, pukeutuneet korsetteihin ja panneet täytettyä pukujensa alle, eivät ne miehet sentään naisen asemaan kelpaa. Kuvaelma oli iltamaa varten muovaeltu, kuvaten miten yhteistoimin kukin meidän ryhmämme toimissaan todella ansaitsee tunnustuksen ja arvossapidon niiltä muutamilta vastaan jarruttajilta ja kaikilta jotka mukana eivät ole olleet. Kuinka lämpimästi yleisö kannatti ukkojen hommaa osoitti se loppumattomilla kättäpukutuksilla kaikkien niiden yhteislaululle, jotka yksimielisinä olivat toimineet. Monta sylvettä pitkä kupletti myöskin laulettiin, kupletti monivaiheisesta ryhmätyöstä. Ravintola oli mainio väkötakkisne kyyppareineen, sekin järjestettyinä tätä erikoista juhlaa varten. Niinpä, kauan eläköön sellaisten juhlien toimeenpanijat!

Ohjelmakokouksessa 10 p., laulujen ja runojen mukana, piti A. E. Uesnius, Fitchburgista, puheen. Hänen selostel selvästi suurta yhteiskunnallista humpuukia. Elintarpeet kohtaa, tutkitaan nsyitä, laaditaan lakeja ja asetuksia muka hajottamaan trusteja ja pienentämään niiden keinovaltaa. Yhteiskunnallisesti tietämättömät voivat pitää uskoa, että kyllä kerran oikeuslaitoksemme saa nujerrettua sen ja sen nykyriihymän, vaan todellisuudessa sitä ei tapahdu. Nykyisellä aikakaudellamme ei enään olekaan vapaa kilpailua, ei ole mahdollista, kehitys on jo keskittynyt eri aloilla eri yhtiöiden käsiin ja näiden yhtiöiden keinottelu vaan poistetaan kun kansa johtaa niitä yhtiöitä. Ohjelman jälestä keskusteltiin tarpeellisuudesta yhtyä uniioon kaikkien suomalaisten työlläisten, jotka nyt ovat väljämättöminä pysyneet erossa. Asia synnytti vilkasta sananvaihtoa. Näyttää siltä että asian tarkoitus on useallekin hyvin selvillä, eikä kuitenkaan kylliksi, että suomalaiset varmana union jäsenistöä edustaisivat itseään taloudellisissa taistelussa. Nähtävästi tulevat suomalaiset miehet nyt toimeenpanemaan yksissä mielin ryynnäköön kaikkien mukana vetämiseksi taloudellisten järjestöjen jäsenyyteen.

Nyt vuoden lopussa on se akkojen riipäis-iltama osaston jäsenille. Muodostukseen se ilta kuin alkajaisiksi kaikille meidän jäsenillemme hleman toisenlaiseen yhteistoimintaan ja uuraseluun. Tämän vuoden aikana on meillä tuntuva suurella summalla lyhennetty haalin velkaa, olemme yhteisvoimin saavuttaneet sellaisen tuloksen. Ne yhteistulokset ovat tarkoittaneet meidän oman osastomme hyvää ja toimintamme elvyttämistä. Näissä suurissa ryhmä-iltamien toimeenpanossa on toimintakykyimme kasvanut, mutta nyt tulee aika todellisen kasvatusuuden ja uusien yhteishommien perille vieminen norwoodilaisten entiseen tapaan. Nyt, kun näiden ryhmä-iltamien homma, joihin kaikkien mielet niin ovat olleet kiintyneet, menee ohi, tulee jokaisen panna huomiota lukemiselle ja kasvatusuudelle.

Lainakirjasto korjataan ja puhumaseuran kokoukset ne vasta oikeita kehityspaikkoja ovat. Ja kun kukin kohottaa omaa tietämistasaamme, niin silloin vastä tämänkin vuoden tulokset tulevat täytettyä.

—E. S.

TERVEHDYS ASHTABULASTA, O.

Koska minäkin olen yksi näitä Toverittaren lukijoita, ajattelin vähän vuorostani piirtää jotakin, vaikka huonolla kyvylläni.

Tänään on tavallista koleampi marraskuun päivä. Tuuli vinkuu vihkakasti. Sumuiset pilvet peittää auringon, puissa ei näy yhtään lehteä, sitä vastoin kuulen surkastuneiden keltaisten lehtien kahinaa.

Näen tuulen vihaisesti kiidättävän niitä pitkin routaista maan pintaa sinne tänne.

Näyttää siltä kuin koko luonto surisi pois mennyt kesän ihauunta. Niinpä minunkin valtaa mitä synkin syksyinen tunnelma; monen-

laiset ajatukset täyttävät mielen — ajattelin, samalla tavalla on laita ihmisenkin. Mainen elä on lyhyt kuin kesän kukkasella.

Keväällä puhkeaa, kesän kukoistaa, syksyn tullen kiihtuneena lakastuu. Toiset ovat saaneet enempi nauttia täällä rikkaudesta ja onnesta.

Toiset taas kärsii ja kärsii loppumattomasti.

Toiset on suanut toisen hieillä hienoihin pitseihin ja huntuihin kiedotuna keimailla ja ivata huonompiaan. Toiset taas suruisin mielin — nälkäisinä ja ryysyisinä katsella niiden parempiosaisen leikkiä.

Useastipa näkee vielä samalla asteella olevien työlläistenkin yrittävän pysytellä niiden paksupussisten ruovain rinnalla, jotka eivät ole ikinä tietäneet rahan arvosta.

Silloin kun heillä sitä riittää kylin vaikka minkälaisin ylellisyyksiin. Vaan toista se on meidän työlläisten, vaikka onkin joskus tilaisuus ansaita korkeampaa palkkaa. Ei silti nyky-aikana voi tulla korolla eläjien luokkaan, vaikka olisi kuinka halu. Täytyy vaan pysyä monta rappua alempana, niin kauan kuin aika määrää.

Eikä meidän luokkataistelutkaan paljonkaan auta. Ennenkuin eripuruus loppuu. Sillä sitä näkee täällä suuressa suomalaisessa kylässä kuinka viedään työväenastetta eteenpäin, ja mitä aatetta hyvänsä.

Täälläkin on kaksi sosialistiosastoa. Onko ne käsi-kädessä toiminnassa? Tuskin mahdollista yhteen huoneustoon toisten kanssa. Parjataan ja kadehditaan kaikella tavalla, koetaan loukata sisariansa — miten pahemmin voitaisiin — aivan yksilökohtaisesti persoonain syntyperiä myöten. Toisilla on vielä enempi halu saada epäsuora kansalaistemme keskuudessa.

Ei tällä lailla yhteiskuntaa paranneta, ei totisesti.

Samalla on meillä täällä viisi eri kirkkokuntaa. Suom. pelastusarmeija ja raittiusseura — kapakolta noin puolen sataa, pari kolme suomalaista ja m'tä kaikkea vielä lieneekään.

Heikn kaikki ovat yksilöllisesti hyviä ja itse minüssänsä oikeassa ja huomaavat raiskan toisen silmässä, vaikka suuri malka olla kollottaa omassa silmässä. Silinä syy, että paras melkein kaikilta puuttuu. Se on rakkaus kansasisariamme kohtaan. Silloin kun ei ole rakkautta ei ole yksimielisyyttä.

Tarvitseisi paljon enempi sopusointua ja tulla paljon enempi tietämään toistensa mielipiteitä oikeassa asiassa ja niin ollen itsestänsä unohtuisi pois ne toisten vikojen näkeminen ja niistä koituvat vaivat.

Ja kun huomispäivä koittaisi, olisimme me siskot keskenämme.

Hauskaa joulun tuloa ja onnea alkavalle vuodelle 1917 Toverittaren laajalle lukijakunnalle, toivottaa

HANNA JOHNSON.

SALSQUA, B.C., CAN.

Olen seurannut Toveritarta koko tarkkaan, vaan en ole huomannut siinä kirjoituksia täältäpäin muilta kuin Ranta Majulta Sicamousta, joka kaikella tarmollaan koettaa meitä pysytellä Toverittaren liepeissä.

Hänen ansiokseen saamme lukea, että Toveritarta tilataan melkein jokaiseen taloon kymmenien mailien alalla.

S. S. Osaston toiminta Bowle'ssa näyttää meille meidän oman plenuutemme yhteistyössä miestoveriemme rinnalla, vaikka heittäkin näyttää toiminnan intoa puuttuvan, ehkä juuri siltä syytä ettemme me naiset jouda muuta kuin juttuamaan jotakin pahaa naapureistamme, sortamaan heitä mitä mustimmilla parjauksilla, aina joiden Kaalsonnien auttaessa meitä luomaan uusia mielikuvituksia, uskomaan niitä ja sitten kertomaan niitä, vaikka kesken ruuan laiton, naapureille.

Lopetetaan jo herran nimessä tämä peli ja mennään oikein joukolla osaston kokoukseen t.k. 24 p., joka tietäpäseni on vuosineljänneskokous. Valitaan osastolle virkailija. Innostetaan heitä tehtäviinsä, auttaen heitä jalon asiamme eteenpäin viemi-

sellä. Katsotaan myöskin ettei Toveritar jää ilman kirjeenvaihtajaa, kuten tähän asti, sillä luullakseni asiallisilla paikkakuntakirjeillä on jonkinlaista vetovoimaa laiskimpienkin lukijoita kohtaan.

Eräs "Kaalsonni", joka äskettäin myös on saapunut kylään, on ollut kovassa touhussa yhtyä armeijaan, hoitamaan terveyttään. Hoitamista kait se tarvitseisi hänenkin "kruppi" ja "nuppi", koska tuollaisia aivan toissaan juttellee. Vai mitä arvelette?

Joulujuhlat ovat osaston talolla 23 päivän illalla, jossa pääohjelman suorittavat Sicamoun toverit ja toverittarit esittämällä näytöskappaleen, jonka nimestä pääsette selville kun tulette haalille sanotun päivän iltana, sillä sisäänpääsykin on vapaa.

Ehkä jo lopetan tämän löpöisemiseni sekä toivotan hauskaa joulua Toverittaren toimitukselle, lukijoille ja avustajille.

—HEIKKO.

LUDLOW, VT.

On talvinen syyspäivä. Lumihiuatleet lentelevät ilmassa ikäänkuin tanssin tahdissa. Pieni puro lorisee suruilista itkevää säveltään tuolla alhaalla rotkossa mäen kapeitten keskellä muistuttan vielä kesän ihania muistoja, lintujen lukuisia viserryksiä, kukkaisten tuoksua, jotka joka ilta meitä köyhälistöläisiä tervehtivät. Vaan nyt luonto on kuollut, synkät talvisäät ovat tulleet, kylmä on alkanut meitä köyhiä raukkoja koettelemaan.

Ja milläs saadaan talven tarpeet, sillä kapitalisti riistävät meitä mitä ikinä meistä lähtee.

Muistan ajan, jolloin olin vielä huoleton kaikesta. Olin silloin lapsi enkä tiennyt, että maailma näin karvalta paloja tarjoo. Vaan kun tulin täyteen ikään, niin lähdin tänne Amerikkaan luullen täältä jonkun aarteen löytäväni, vaan siinä olen tullut suuresti pettynneeksi, tuhannessti pettynneeksi.

Myöskin jouduin jonkun vuoden kuluttua naimisiin tietämättömän miehen kanssa, vaan en silloin tiennyt että harha-askelehen olin. Mutta aika tuo ilmi kaikki. Paljon olen saanut kokea ja kärsiä, olen aivan surun murtama ja häpeän ihmisä, vaan sitä en voi auttaa. Olen itse sellainen, että en tahtois toista loukata, kun tiedän miten kipeästi se koskee omalle sydämelle. Olenhan

M. VARJONEN.

saanut itse niin monta unetonta yötä viettää ja itkeä yksinäni, kun ei ole kenelle valvojansa valittaa, vaan täytyy kärsiä hiljaisuudessa.

Mutta toivon vielä kerran vapauden auringon koittavan kaikkien kurjen ylitse. Voi jospa saisin edes yhden vapauden hetken vielä elämässäni viettää, vaan se on tietämättömyttä saanko sitä ennenkuin maan minut poveensa sulkee.

—PALJON KOKENUT.

HANNA, WYO.**Tervehdys Toverittaren lukijoille!**

Täällä ollaan vilkkaassa toiminnassa, vaikkakaan siltä äei ole paljoa maailmalle huudetta. Suomalaisia on vähän kolmatta sataa alkuista, mutta minusta näyttää, että me silti toimintamme vilkkaudella sivuutamme monta isompaa osastoa, kun ottaa huomioon vielä sen selkan, että ei kukaan suomalaiset asukkaat ole puolueen jäsenä, ei heittäkin kaikki. Kumminkin saimme tänne toisen asiamies- ja kolmannen osastojen palkinnon Toverittaren levittämiskilpailussa. Tänne nyt tuleekin jokaiselle naiselle ja jollekin miehillekin Toveritar. **KAIKKI KUULUVAT OLEVAN TYYTYVÄISIX LEHTEEN.**

Näytöskappale "Punainen laukku" esitetään näytelmäseuramme toimesta joulun tienoissa; en tiedä päivän määrää. Kappale on laulun sekainen unkarilainen näytelmä. Koettakaapas silloin jokainen saapastella kansantalolle.

Ompeluseura pitää myyjäiset 30 p. jouluk. Silloin on taas paljon naisten työn tuotteita tarjolla enemmän tarjoovalle. Miehet kai tietävät mitä silloin tekevät.

Joulujuhlaa vietetään entiseen tapaan. Kuusi kyllä ajottiin jo jättää menneisyyteen, mutta suurin osa suomalaisesta kansasta tahtoi kuusta, niin osasto katsol parhaaksi peruttua päätöksensä. Tässä olkoon sanottu että osasto ei yksin kustanna joulujuhlaa, vaan varat on koottu koko suomalaiselta väestöltä.

Koettakaapas nyt toisetkin kirjoittaa tietojanne Toverittareen. Vaikka minut onkin nimetty tähän virkaan, niin en silti pane "kampolhin" vaikka kirjoittattekkin. Minä kun asunkin täällä syrjäkylyssä, niin en tiedä mitä kulloinkin kaupungissa tapahtuu. Toveruudella.

Työmiehen Joulu XIII

ja

Kalenteri Am. Suom. Työväestölle**ovat valmistuneet!****TOVERIN KIRJAKAUPPA,**
Box 99, Astoria, Ore.

TOVERIN KIRJAKAUPPA, Box 99, Astoria, Ore.

Lähetätkää allaolevalla osotteella.....kpl. TYÖMIEHEN

JOULUA ja.....kpl. KALENTERIA, joista mukana seuraa

maksuksi \$.....

Hinnat—Työmiehen Joulu 25c kappale. Kalenteri 50c kappale.